

arterie ferē digeritur, & calorē singulis mēbris priuatim innatū reficit temperatq̃, quod ipsius diffusum est instaurans, haud secus sanē atq̃ membrorum substantia à sanguine per uenas adducto restituitur. Et quemadmodum respiratio & sanguinis ex ^k dextro cordis uentriculo in sinistrum assumptus, cordi ad uitalis spiritus calorisq̃ natui repositionem faciunt: sic pari ratione materia à sinistro cordis uentriculo per arterias reliquo deducta, corpori aliarū partium spiritum & natuum calorem recreat. Atque huius etiam occasionis gratia idem pulsus & respirationis usus censetur: quod enim inspiratio materiei in sinistro cordis uentriculo repositae praestat, id reliquis partibus in pulsu arteriarum dilatatio largitur: expiratio autem arteriarum contractioni correspondet. At quibus organis, incredibili diuināq̃ artificis uī fabricatis, haec omnia perficiantur, quāq̃ ratione haec admiranda Naturae opera compleantur, iam ordine enitar persequi: ea interim non repetiturus quā in primo libro de thoracis ossibus, & asperae arteriae cartilaginibus, ac in secundo de eorundem musculis, & in tertio de arteriarū constructione persequutus sum. Quapropter ut in libro hunc praecedente à peritonaeo sermonis cibiac potius organorum initium opportunē institutus, ita quoq̃ & hic à tunica costas succingente nō immerito instrumenta aereae substantiae nutriendae dedicata auspicabimur.

DE TUNICA COSTAS SUCCINGENTE. Caput II.

QUANDOQV IDEM costas succingens tunica aliud nihil quā membrana est, neque ita integrē à costis, ac peritonaeum ab ipsi commissis musculis, liberari potest, cuius delineationem aliunde sumere non licet, quā ex figuris internam thoracis amplitudinem superficiemq̃ exprimentibus, cuiusmodi imprimis censerī potest octaua musculorū tabula: ac ex ossium figuris thoracis ossa simul proponētibz, ut duae priores Capituli decimūnoni libri primi, & tres ultimae eiusdem libri figurae.

Nomen & si
tunica co-
stas succingen-
tis.

Magnitudo.

Figura.

Tunica su-
perficies qua-
les, quicq̃ carū
ad alias parti-
es nexi.

TUNICAE membranā ue costas succingentis, ac ^{κοιλιακή} Gracis, uulgo autem pleura dicta situm, nomen ipsius indicat: haec nanque omnibus costis (praeterquam duodecimae à septi transuersi implantatione occupatae) praeterea & toti pectoris ossi subtenfa, thoracis uero uertebrae corporibus, & superiori septi parti thoracis amplitudinem respicienti obducta, si guram & magnitudinem totius thoracis cavitati correspondentem adipiscitur. Pertinet quidem parte ipsius posteriori à prima thoracis uertebra deorsum ad undecimam, e cuius regione septi pars arteriam magnam transmittens consistit. Anteriori autem ipsius parte à iugulo ad humillimam pectoris ossis partem, cui septum innascitur, descendit. In lateribus uero à prima costa ad superiorem septi superficiem, quam thoracis cavitatem respicere diximus, fertur, hanc uniuersam, ut & reliquam thoracis amplitudinem sublinens. Praesens itaq̃ tunica, perinde atque thoracis cavitatis, figura admodum uariata. Superiorem enim parte, ut & thorax, angusta est, ac uelut in acutum desinit. inferiori uero parte latior quā superiori existit, at in lateribus thoracis quoq̃ modo latior, quā inferiori sede uisitur. Deinde anteriori parte breuior est, posteriori autem multo longior pro obliqui situs septi ratione existit. nam à pectoris ossis mucrone ad undecimam thoracis uertebra pertingit. Rursus anteriori parte, ut & in lateribus exterius, quemadmodū & thorax ipse, gibba uisitur: at posteriori secundum uniuersam longitudinem, uelut ad amplitudinem ipsius internam impressio nem peritonaei quoque ritu exigit, atque id ratione uertebrae & radicum costarum. Vertebrae enim corpora in thoracis prominent cavitatem, ut & costarum radices, quae à uertebrae corporibus retrorsum tantisper reflectuntur, donec denuo uersus anteriora deorsum procedentes obliquantur. Interius omni ex parte leuis, & uelut aequo humore perfusa est, praeterquam ubi processus quosdam membraneos exporrigit, ex quibus aut alias educit membranas, aut corpus aliquod sibi colligat. Fir autē id praecipue secundum uniuersam posterioris suae partis longitudinem, ad uertebrae nimirum progressum, ubi intersepientes thoracē membranas educit, & asperam arteriam, stomachum, magnam arteriam, & sine coniuge uenam firmat, & sibi ipsi haec uinculis connectit, illisq̃ tunicas exporrigit. Pariter se habet secundum ossis pectoris & septi quoque à pectore ad dorsum longitudinem, ubi intersepientes thoracem membranā illi continuantur. Nonnunquam, sed admodum raro, non secus ac peritonaeo internae huius tunicae sedi adeps durior adnascitur, idque praecipue, ubi uertebrae propinquior

pinquior est, quāque ipsius insigniores uenae porriguntur. Praeterea modo in uno, modo in altero latere membranas fibras pulmoni applantat, quibus illum sibi admodum pertinaciter adnectit. Hoc enim non semel obseruauimus, idq̃ potissimum in laeuo latere, nō quidem ad costas duntaxat, uerum & ad septi partem pulmoni uicinam. In canibus uero, suis, simijs thoracis amplitudinem succingens septo obnascitur, cordis inuolucrum magna amplitudine ipsi coalescit continuaturq̃: haud secus, quā si id hinc initium duceret. Porro haec membrana superficie externa, quod undiq̃ adiacentibus partibus adnascatur aspera, inaequalisq̃, inuicem connexarum membranarum modo uisitur, uix aliqua tamen pinguedine inibi obducta. Insuper, ut neque peritonaeum, praesens membrana non adeo pertinaciter omnibus partibus connata haeret, ualidius nanque costarum ossibus ac cartilaginibus tunicae peculiariter unamquamq̃ costā inuestit, cuiusq̃ mox meminero, interuentu adnascitur, quā internae intercostalium musculorum sedi. Sic quoque septi carnosae parti longē remissius quā neruosa com mittitur. Quod autē similia cum septo foramina peritonaei modo hic adipiscitur, perspicuum cuius esse arbitror, quā septo nanq̃ obducitur, ternis foraminibus est peruium. uno quidem uenae cauae caudici parato, secundo autem stomacho, tertio uero magnae arteriae & uenae pari carentis fini. In iugulo amplo continuoq̃ foramine non pertunditur, uerum quae eam inibi perreptant uasa pluribus foraminibus complectitur, ipsiq̃ adnascitur, & tunica aliam à propria illarum ipsis offert. transmittit uero hic uenae cauae & arteriae magnae ramos, ad haec stomachum, asperam arteriam, sexti paris neruorum cerebri neruos, & septi transuersi etiam neruos. Postremo secundum posterioris ipsius sedis longitudinem utrinque ordinata serie perforatur, uenis ac arterijs costarum interualla petentibus uiam praebens. Substantia deinceps constat membranaea, dura scilicet & tenui, alba, aequali, & robore nō nihil peritonaeum superante: uerum similiter ipsi quoq̃ peritonaeo huius substantia ad dorsum durior quā iuxta pectus sentitur. Ipsius nanque origo à uertebrae ligamentis illarum corpora conectentibus potissimum pendet. Porro uenis ac arterijs & neruis quoque abundat, ac primum quidem in posteriori parte ipsi uena coniugis expers adnascitur: deinde & magna arteria. in lateribus uero subtenfas exigit longas, neque eas ualde graciles uenas & arterias, quae singulis costis exporriguntur. Priori autem parti uasa ipsi incumbunt, sub pectoris ossis deorsum ad abdominis superiora prorepentia, & ramos in costarum cartilaginum interualla digerentia. Neruos quoq̃ adipiscitur quamplurimos: quippe in iugulo transmittit maximas sexti paris neruorum cerebri portiones, quae in pulmonem, uentriculum, & iecur distribuuntur, neruosq̃ recurrentes germinant. Deinde etiam ibidem iter, uti diximus, praebet septi neruis, à quibus innumeras soboles tunica haec mutuatur, quā septum succingit. Atque hos quidem neruos intus complectitur, exterius autem magnos, eosdemq̃ una serie ad singula costarum interualla deductos obtinet, qui huic tunicae una cum uenis arterijsq̃ attenduntur. Praeterea in posteriori sede utrinq̃ ipsi subtenduntur, sexti paris neruorum propagines costarum radicibus distributae, ac tandem in nutritionis organa (uti diximus antea) diffusa. Caeterum praeter hanc costas succingentem tunicam singulis costis alia peculiaris obtigit, quam Gracos alteram succingentem costas membranā uocasse reor. Tale enim quid in libro de Constitutione artis medicae Galenus, morbi lateralis species subdiuidens, indicare uidetur. Est autem altera haec succingens costas tunica inuolucrum, quod omnibus propemodum ossibus commune censetur, ea nimirum membrana, quam quod os ambit, ^{μυοειδής} Graci nuncuparunt. Quemadmodum enim ossa huiusmodi membranula obcingit, ita quoque & singulae costae orbiculatim ipsas ambientem membranam exigunt, peculiare nihil ab eiusmodi caeterorū ossium membranis sibi uendicantem, quas ossium diximus esse inuolucra, & uelut amicitiae uinculum quo apte durū os molli carni committatur. At thoracis cavitatem succingens membrana, quia amicum pulmonis ad costas contactum molitur, totius thoracis cavitatem uelut una superficie non asperam reddit. Deinde omnibus quae thorax continet inuolucrum quoddam euasit, unde etiam ab usu tunicae (uti à substantia, membrana) dissectionis proceribus uocatur. Ad haec ipsa quoq̃, ut & peritonaeum ijs omnibus quae amplectitur organis tunicas exporrigit, eademq̃ firmata colligat. Quod autem cum thorace distendatur, arceturq̃, neminem ambigere arbitror. thoraci enim undique adnata, tali constat substantia, qualis & inuolucrum loco habetur, ac simul leuis sequaxq̃ est. His accedit, quod praesens tunica septo transuerso tenui & robusto interim opportunē facto, non inefficax robur adiungat, & in ipso, ut & in intercostalibus musculis, membranae musculorū uentrem ambientis uicem abunde gerat: quanquam & propriam membranam intercostales musculi aliorum musculorum modo obscure sortiri uidentur. Venae autem & arteriae & ner-